

Да се образува
к.д. № 10/99
докладчик Н. Феринков

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

5.08.99

ИСКАНЕ

ОТ

ГРУПА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

за тълкуване на член 130, ал.4 от Конституцията на Република България

Уважаеми господа конституционни съдии,

Подписаните по-долу народни представители от 38-о Народно събрание, в съответствие с правомощията ни по чл. 150, ал.1 от Конституцията на Република България, с настоящото искане Ви сезираме да се произнесете по тълкуването на чл. 130, ал.4 от Конституцията.

Съгласно разпоредбата на чл. 130, ал.4 от Конституцията на Република България – изречение второ, членовете на Висшия съдебен съвет не могат да бъдат преизбирани след изтичане на срока на мандата им. Този срок е определен на пет години.

По подобен начин тази разпоредба е възпроизведена и в Закона за съдебната власт – чл.21, където е посочено, че членовете на Висшия съдебен съвет не могат да бъдат преизбирани в два последователни мандата. Въпреки това, налице е различие при формулиране на забраната за преизбиране на членовете на Висшия съдебен съвет, тъй като в Конституцията тя се свързва с изтичането на петгодишния срок на мандата, а в Закона за съдебната власт - с последователността на мандатите.

Посоченото различие създава основание за противоречиво тълкуване на разпоредбата на чл.130,ал. 4 от Конституцията, което намира своето конкретно проявление при избора на членовете на настоящия Висш съдебен съвет през м. ноември 1998 год. от квотата на следователите. При избора на членове на Висш съдебен съвет, проведен съгласно изискванията на § 81 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, делегатското събрание на следователите е приело, че забраната се отнася

само за случаите, в които предходния Висш съдебен съвет е завършил целия си мандат и че допустимо в новия Висш съдебен съвет да бъдат избрани членове на стария съвет, тъй като не бил изтекъл петгодишния срок по чл.130,ал.4 от Конституцията, за който са били избрани.

Нашето становище е, че посоченото разбиране противоречи на Конституцията. Основание за това ни дава трайната практика на Конституционния съд, който и по друг повод се е произнасяла по значението на мандата на Висшия съдебен съвет. Така в Решение № 1 от 14.01.1999 г. по конституционно. дело № 34/98 г. е заложена идеята, че мандата на предходния ВСС не се прекратява по силата на Закона за съдебната власт, а като съответствие с окончателното влизане в действие на определената в Конституцията организация на съдебната власт.

За възможности за предсрочно прекратяване на мандата на членове на Висшия съдебен съвет се взема отношение и в Решение № 9 от 30.IX.1994 г. по конституционно. дело № 11/94 г., с което се приема допустимостта му при наличието на обективни причини, като основанията за това са обстоятелства, сходни с предвидените основания за предсрочно прекратяване на мандата на други изборни органи.

След като възможността за предсрочно прекратяване на мандата е допустима от Конституцията, явно е, че значението на мандата не може да се свързва само с неговата продължителност. Дори и предсрочно прекратен, мандатът е реализиран и за случаите, в които конституцията съдържа забрана за повторен мандат, в тази забрана се включва и предсрочно прекратения мандат. Тази идея е намерил най-прекия си израз в разпоредбата на чл.95,ал.1 от Конституцията по повод мандата на президента и не съществува основание за тълкуване на разпоредбата на чл. 130,ал.4 по различен начин.

Вътрешното противоречие на неправилното тълкуване на чл.130,ал.4 от Конституцията личи и от създалата се ситуация, при която двама от членовете на Висшия съдебен съвет ще имат мандат от 8 години – три от предходния състав на съвета и пет от сегашния състав. В същото време чл.130,ал.4 от Конституцията не позволява мандатът да продължи повече от пет години.

Поради това, че Закона за съдебната власт не дава възможности за оспорване законосъобразността на избраните във Висш съдебен съвет членове по друг начин, освен по жалба на делегатите на изборните събрания /чл.20,ал.1 от Закона за съдебната власт/ и като отчитаме че създалата се ситуация е в резултат на едно противоречиво тълкуване на конституционна разпоредба с настоящото искане

ВИ МОЛИМ в изпълнение на правомощията Ви по чл.149,ал.1,т.1 от Конституцията на Република България да дадете задължително тълкуване на разпоредбата на чл.130, ал.4 от Конституцията, относно това, допустимо ли е преизбиране на член на Висш съдебен съвет за втори последователен

мандат, в случай, че предходния мандат не е имал продължителност пет години.

Това тълкуване ще има значение и за хипотезата на чл.23 от Закона за съдебната власт за случаите, в които се избира член на Висш съдебен съвет на местото на предсрочно освободен.

С уважение:

1. ^{Димитър} Абаджиев	26. Пламен Пейков
2. Свешлана /
Бончева	27. Никола Николов
3. Екатерина /
Михайлова	28. Свет. Димитър
4. Юлия /
БЕРБЕРЯН	29. Димитър Димитров
5. Мина /
Петрова	30. Мария Феликс
6. ^{Евгения} /
Петрова	31. Иван Симеонов
7. Д. Христова	32. Десница Тейкова
8. Хр. Христо	33. Юлий Славов
9. Христова	34. Ванчо Васильов
10. Благой /
Димитров	35. Георги Паксев
11. Радко Стоянов	36. Васил Морзачев
12. Веселин /
Золанков	37. ^{Кубанов} Димитър
13. НАИДЕН /
ЗЕЛЕНКОРАД	38. ^{Димитър} Уголт
14. Елена Калей /
Александрова	39. Борис Славов
15. ^{Матей} /
Тодор Бръш	40. Георги Шинков
16. ^{Калина} /
Рай	41. Георги Цонев
17. Трапачков	42. Петър Георгиев
18. Иван Николов /
Иванов	43. Георги Милев
19. ^{Иван} /
Алифанов	44. Димитър Христо
20. ^{Хр. Христо} /
Александров	45. Гр. Трапачков
21. ^{Мария} /
Бончева	46. Тодорин Стоев
22. Мария Светогаздова	47. Димитър Петров
23. Ангел Балманджиев	48. Иван Димитров
24. Пламен Иванов Марков	49. Иван Попов
25. Ванчо Митков Цонев	50. Маджаран Стоянов